

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
На засіданні кафедри
міжнародної економіки та туризму
Протокол №   від «   »   2017
Зав. кафедри

_____ О.Б. Чернега

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«Public Management та процеси децентралізації ЄС»

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник:
Дорофєєва Х.М.
ст. викладач кафедри міжнародної економіки
та туризму
к.е.н.

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	Обов'язкова
Семестр	2-й
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	1
Лекції, годин	24
Практичні/ семінарські, годин	36
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	120
Тижневих годин для денної форми навчання:	12
аудиторних	4
самостійної роботи студента	8
Вид контролю	залік

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - формування у студентів системи знань щодо трансформації внутрішньої та зовнішньої взаємодії традиційних урядів з метою оптимізації надання послуг, а також розширення участі громадян, суспільних та часних структур в процесах прийняття соціально важливих рішень з урахуванням європейського досвіду.

Завдання - оволодіння навичками визначення дизайну організації участі державного та недержавного секторів в управлінні, що пов'язана з заміною центру домінування та чітким розподілом повноважень концептом множинності акторів управління та їх кооперації; дослідження головних тенденцій та найкращих практик управління на місцевому, регіональному та національному рівні публічного адміністрування в Європі; встановлення різниці між управлінням та лідерством у процесі реформування публічного адміністрування; дослідження моделей публічного управління європейських країн.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1: Теоретичні та практичні засади розвитку публічного управління					
Тема 1. Еволюція нового державного управління: логіка ефективності, результативності та менеджменту публічних цінностей	19	2	4		13
Тема 2. Нове публічне управління в Європі	19	2	4		13
Тема 3. Трансформація відносин центральної та місцевої влади у процесі децентралізації управління	19	2	4		13
Тема 4. Тенденції розвитку європейського публічного адміністрування та менеджменту	17	2	2		13
Разом за змістовим модулем 1	74	8	14		52
Змістовий модуль 2: Інструментарій публічного управління ЄС та механізми децентралізації влади					
Тема 5. Регіональна політика та діяльність Структурних фондів ЄС	19	2	4		13
Тема 6. Інституціональний розвиток Європейського Союзу	19	2	4		13
Тема 7. Простір свободи, безпеки та правопорядку в ЄС	19	2	4		13
Тема 8. Адаптація нових держав-членів ЄС	17	2	2		13
Тема 9. Спільні політики ЄС	32	8	8		16
Разом за змістовим модулем 2	106	16	22		68
Усього годин	180	24	36		120

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар запитань та відповідей Еволюція нового державного управління: логіка ефективності, результативності та менеджменту публічних цінностей	4
2	Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Нове публічне управління в Європі	4
3	Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Трансформація відносин центральної та місцевої влади у процесі децентралізації управління	4
4	Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Тенденції розвитку європейського публічного адміністрування та менеджменту	2
5	Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Регіональна політика та діяльність Структурних фондів ЄС	4
6	Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Інституціональний розвиток Європейського Союзу	4
7	Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Простір свободи, безпеки та правопорядку в ЄС	4
8	Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Адаптація нових держав-членів ЄС	2

9	Семинар - розгонуа беседа Спільні політики ЄС	8
---	--	---

5. Індивідуальні завдання

- 1 Підготовка оглядів періодичної і наукових монографій.
- 2 Підготовка рефератів, доповідей та наукових статей.
- 3 Добір і обробка статистичної інформації, підготовка аналітичних довідок.
- 4 Підготовка есе "Модель децентралізації влади та публічного адміністрування для України в контексті євроінтеграційних процесів"

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Модуль 1			
Змістовий модуль 1: Теоретичні та практичні засади розвитку публічного управління			
Семінар запитань та відповідей Еволюція нового державного управління: логіка ефективності, результативності та менеджменту публічних цінностей	13	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність та ключові елементи нового державного управління; економічна та соціальна ефективність сучасних концепцій публічного управління; менеджмент публічних цінностей; види та зміст адміністративних реформ. Джерела [3-4, 6-10, 12-13, 17-20, 26-32] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та написання понятійного диктанту
Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Нове публічне управління в Європі	13	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: різноманітність та дивергенція публічного управління в Європі; Нео-Веберійська державна модель управління; неоднозначність сучасного публічного менеджменту в Європі; процес адаптації загальноєвропейських реформ до національних контекстів. Джерела [1-4, 6-10, 12-18, 33-34, 39] 2. Самоперевірка знань шляхом визначення траєкторії розвитку загальноєвропейських реформ та їх впливу на національні інститути публічного менеджменту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, вирішення ситуаційних завдань.
Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Трансформація відносин центральної та місцевої влади у процесі децентралізації управління	13	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: нові концепції державного управління; особливості децентралізації управління; досвід країн ЄС в реформуванні державного управління. Джерела [3-4, 6-10, 12-13, 17-20, 26-32] 2. Самоперевірка знань шляхом встановлення результатів реформ сектору публічного менеджменту та обґрунтування причин їх різного впливу на країни.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, вирішення ситуаційних завдань.
Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Тенденції розвитку європейського публічного адміністрування та менеджменту	13	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: демографічні зміни та їх вплив на зміни у секторі публічного адміністрування в ЄС; економічні траєкторії в ЄС та їх вплив на довіру громадськості до уряду; змінювальний характер політики; публічні, приватні та державно-приватні рішення для ключових контекстних впливів. Джерела [1-4, 6-10, 12-18, 33-34, 39] 2. Самоперевірка знань шляхом встановлення факторів прямого та опосередкованого впливу на довіру громадськості до інститутів управління в Європі.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, вирішення ситуаційних завдань.
Змістовий модуль 2: Інструментарій публічного управління ЄС та механізми децентралізації влади			
Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Регіональна політика та діяльність Структурних фондів ЄС	13	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: проблеми інтеграції мігрантів та біженців в ЄС; практичні питання реалізації регіональної та міської політики; програми розвитку регіональної політики ЄС, що фінансуються за підтримки Структурних фондів. Джерела [1-10, 33-35, 39] 2. Самоперевірка знань шляхом встановлення впливу рівня добробуту країни ЄС та її можливість користування регіональними фондами; дослідження відповідності регіонів ЄС орієнтирам Стратегії "Європа 2020".	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, вирішення ситуаційних завдань.

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Інституціональний розвиток Європейського Союзу	13	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: агальна характеристика «інституційного механізму» ЄС; основні інститути ЄС; органи ЄС; агентства ЄС. Джерела [1-10, 33-35, 39] 2. Самоперевірка знань шляхом встановлення особливостей функціонування інститутів ЄС, визначення їх функціональних завдань та впливу на країни ЄС.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, вирішення ситуаційних завдань.
Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Простір свободи, безпеки та правопорядку в ЄС	13	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: ефективна солідарність в ЄС та міграція; забезпечення безпеки кордонів; боротьба з організованою злочинністю та тероризмом. Джерела [1-10, 33-35, 39] 2. Самоперевірка знань шляхом встановлення причин міграційної кризи в ЄС; дослідження політики боротьби з тероризмом; аналіз інструментарію вирішення проблем, що були "придбані" ЄС.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, вирішення ситуаційних завдань.
Семінар із вирішенням ситуаційних завдань Адаптація нових держав-членів ЄС	13	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: адміністративно-територіальна реформа у зв'язку зі вступом в ЄС; адаптація економічних систем нових країн-членів до умов розвитку економічного союзу ЄС. Джерела [1-10, 33-35, 39] 2. Самоперевірка знань шляхом визначення позитивних та негативних ефектів від реформування всередині нових країн-членів ЄС.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, вирішення ситуаційних завдань.
Семінар - розгнута бесіда Спільні політики ЄС	15	1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення питань: спільні політики ЄС щодо громадян; горизонтальні політики; політики ЄС в різних секторах економіки; зовнішні політики. Джерела [1-10, 33-35, 39] 2. Підготовка до презентації доповідей	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорення доповідей

7. Результати навчання

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1		5			6
Тема 2	1	6	5			12
Тема 3	1	6	5			12
Тема 4	1	6	5			12
Разом за змістовим модулем 1	4	18	20			42
Змістовий модуль 2						
Тема 1	1	6	5			12
Тема 2	1	6	5			12
Тема 3	1	6	5			12
Тема 4	1	6	5			12
Тема 5	1		5	4		10
Разом за змістовим модулем 2	5	24	25	4		58
Усього	9	42	45	4		100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
2. Комплекти індивідуальних завдань.
3. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

- 1 Германия. Вызовы XXI в. / под ред. В.Б. Белова. М.: Весь мир, 2009.
- 2 Грин Д.Дж. Возращение в гражданское общество: Социальное обеспечение без участия государства / пер. с англ. М.: Новое изд-во, 2009.
- 3 Bealey F., Chapman R.A., Sheehan M. Elements in political science. Edinburgh: Edinburgh University Press, 1999.
- 4 Bellamy C. Administering central-local relations, 1871-1919: the local government board in its fiscal and cultural context. Manchester: Manchester University Press ND, 1988.
- 5 Bogumil J., Holtkamp L. Kommunalpolitik und Kommunalverwaltung: eine policyorientierte Einführung. Wiesbaden: VS Verlag, 2006.
- 6 Chandler J. Local government in liberal democracies: an introductory survey / Ed. N. Y.; L.: Routledge, 1993.
- 7 Chandler J.A. Local government today. Manchester: Manchester University Press, 2001.
- 8 Decentralization and local democracy in the world: first global report by United Cities and Local Governments, 2008. Barcelona: United Cities and Local Governments, 2009.
- 9 Garcea J. (eds.). Local government reform: a comparative analysis of advanced Anglo-American countries / Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2008.
- 10 Gidlund J., Jerneck M. (eds.). Local and regional governance in Europe: evidence from Nordic regions / Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2000.
- 11 Holtkamp L. Kommunale Konkordanz- und Konkurrenzdemokratie: Parteien und Bürgermeister in der repräsentativen Demokratie. Wiesbaden: Springer, 2007.
- 12 Loughlin M. Legality and locality: the role of law in central-local government relations. Oxford: Oxford University Press, 1996.
- 13 Mabileau A. Local politics and participation in Britain and France. Cambridge: Cambridge University Press, 1989.
- 14 Püttner G. (Hg.). Handbuch der kommunalen Wissenschaft und Praxis. Band 3: Kommunale Aufgaben und Aufgabenerfüllung. N. Y.; Berlin: Springer, 1983.
- 15 Rhodes R.A.W. Beyond Westminster and Whitehall: the sub-central governments of Britain. Taylor & Francis, 1988.
- 16 Saunders P. Social Theory and the Urban Question. London: Routledge, 2004.
- 17 Stoker G. Comparative local governance // The Oxford handbook of political institutions/ R.A.W. Rhodes, S.A. Binder, B.A. Rockman (eds.). Oxford: Oxford University Press, 2006.
- 18 Thoening J.-C. Modernizing Sub-National Government in France: Institutional Creativity and Systemic Stability // State and local government reforms in France and Germany: divergence and convergence / V. Hoffmann-Martinot, H. Wollmann. Wiesbaden: Springer, 2006.

Допоміжна

- 19 Osborne D., Gaebler T. Reinventing Government. How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector. N.Y., 1992.
- 20 Behn R.D. Rethinking Democratic Accountability. Washington, 2001.

- 21 Kettl D. The Global Public Management Revolution: A Report on the Transformation of Governance. Washington, 2000.
- 22 Wollmann H. Evaluation in public-sector reform: Toward a 'third wave' of evaluation? Cheltenham/Northampton, 2003.
- 23 Brewer G., De Leon P. The Foundations of Policy Analysis. Homewood, 1983
- 24 Bozeman B., Straussman J. Public Management Strategies: Guidelines for Managerial Effectiveness. San Francisco, 1991.
- 25 Considine M. The corporate management framework as administrative science: a critique // Australian Journal of Public Administration. 1988. Vol. 47. № 1. P. 4–18.
- 26 Сморгунів Л.В. Государство и политика модернизации // Вестник философии и социологии Курского государственного университета. 2010. № 2. С. 132–139.
- 27 Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України// Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №48. – С.409.
- 28 Атаманчук Г.В. Теория государственного управления. Курс лекций. / Г.В. Атаманчук. М.: Омега – Л, 2004. – 584с.
- 29 Бакуменко В.Д. Формування державно – управлінських рішень: проблеми теорії. Практики: монографія / Бакуменко В. Д.– К.: Вид-во УАДУ, 2000.
- 30 Василенко И.А. Государственное управление в странах запада: США, Великобритания, Франция, Германия: учеб. Пособие / И.А. Василенко. М.: Логос, 2000. – 200с
- 31 Державне управління: підручник / А.Ф. Мельник. О. Ю. Оболенський. А.Ю. Васіна . К.: – Знання. 2009. – 582с.
- 32 Малиновський В. Я. : Державне управління: Навч. Посібник / В. Я. Малиновський. – Луцьк, 2000. 558с.

Інформаційні ресурси

- 33 Офіційний веб-сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://europa.eu/>>.
- 34 Офіційний веб-сайт Європейської Комісії [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=10>>.
- 35 Офіційний веб-сайт Європейського статистичного агентства Eurostat [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>>.
- 36 Офіційний веб-сайт Представництва України при Європейському Союзі [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/47164.htm>>.
- 37 Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://zakon1.rada.gov.ua/>>.
- 38 Офіційний веб-сайт Президента України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.president.gov.ua/documents/>>.
- 39 Офіційний веб-сайт Центру документації ЄС Інституту Європи Російської Академії наук [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.edc-aes.ru/site/ru/home.html>>.